

Pradžia>Jūsų teisės>Pagrindinės teisės>Verslas ir žmogaus teisės

Verslas ir žmogaus teisės

Malta

1. Kokią teisinę apsaugą galiu gauti jūsų šalyje kaip asmuo, nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimų verslo srityje? Ar numatyta žalos atlyginimo galimybė?

Bet kuris asmuo, nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimo (nepriklausomai nuo to, ar pažeidimas yra susijęs su verslu), turi teisę kreiptis į teismą ir ginti savo teises bei reikalauti atlyginti žalą.

2. Ar jūsų šalyje yra specialių teisės nuostatų dėl šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų? Ar šios nuostatos taikomos nusikaltimams aplinkai ar dideliam darbuotojų išnaudojimui?

Specialių teisės nuostatų dėl šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų nėra. Visos bylos dėl žmogaus teisių pažeidimo nagrinėjamos tokia pačia tvarka.

3. Esu nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimo, padaryto Europos tarptautinei bendrovei vykdam veiklą už Europos Sąjungos ribų. Ar galiu kreiptis į jūsų šalies teismą, jei nesu ES pilietis ir negyvenu ES? Kokiomis sąlygomis galiu pareikšti reikalavimus dėl pažeistų teisių? Kur galima rasti papildomos informacijos?

Teisė taikoma teritoriniu pagrindu. Jeigu šalis nėra sudariusios susitarimo, pagal kurį būtų draudžiama rinktis taikytiną teisę, bylos nagrinėjimo vietas teisė (*lex fori*) nustatoma pagal tarptautinės privatinės teisės nuostatas.

4. Ar asmenys, nukentėję verslo srityje nuo žmogaus teisių pažeidimų, padarytų Europos tarptautinėms bendrovėms vykdam veiklą už Europos Sąjungos ribų, gali sulaukti ombudsmeno institucijų, lygybės įstaigų arba nacionalinių žmogaus teisių institucijų paramos? Ar šios institucijos gali ištirti mano atvejį, jei nesu ES pilietis ir negyvenu ES? Ar jūsų šalyje yra kitų viešųjų tarnybų (pvz., darbo arba aplinkosaugos inspekcijų), kurios galėtų ištirti mano atvejį? Kur galiu rasti informacijos apie savo teises?

Pagal Konstitucijos 64A straipsnį ir Ombudsmeno įstatymo nuostatas Maltos ombudsmenas yra įgaliotas „tirti veiksmus, kurių pagal įstatymą ėmėsi vyriausybė arba kurių buvo imtasi vyriausybės vardu, taip pat veiksmus, kurių pagal įstatymą ėmėsi bet kuri kita institucija, įstaiga arba asmuo (įskaitant pagal šią Konstituciją įsteigtas institucijas, įstaigas arba tarnybas), vykdydami savo administracines funkcijas“.

Pagal Ombudsmeno įstatymo 12 straipsnio 1 dalį ombudsmeno jurisdikcija apsiriboja šio pobūdžio skundų tyrimais:

„a) dėl vyriausybės, įskaitant vyriausybės departamentus arba kitas vyriausybės institucijas, visus ministrus ir Parlamento sekretorius, visus valstybės pareigūnus arba bet kurios minėtos institucijos narius ar tarnautojus;

b) dėl bet kurios teisės aktais įsteigtos institucijos, partnerystės arba kitos įstaigos, kurioje vyriausybė arba bet kuri pirmiau paminėta institucija arba jų grupė turi kontrolės teisių arba kurias faktiškai kontroliuoja, įskaitant tokios institucijos, partnerystės arba jos kontroliuojančiosios įstaigos (toliau bendrai vadinamų organizacija) direktorius, narius, vadovus arba kitus pareigūnus;

c) dėl vietos tarybų ir bet kurių jų komitetų, merų, tarybos narių ir visų vietos tarybų darbuotojų.“

Ombudsmenas nėra konkrečiai ir oficialiai įgaliotas tirti atvejus, susijusius su pagrindinių teisių pažeidimais arba jų pažeidimo grėsme, taip pat nėra įgaliotas atlyginti žalą arba remti ar ginti piliečių pagrindines teises.

Tačiau Ombudsmeno įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatytos funkcijos yra pakankamai plačios, kad ombudsmeno institucija galėtų be apribojimų dalyvauti su žmogaus teisėmis susijusioje veikloje, t. y.:

nagrinėti skundus, kurie apima ir žmogaus teisių aspektus;

atkreipti valdžios institucijų dėmesį į žmogaus teisėms iškilusią grėsmę;

jeigu teisės pažeidžiamos, padėti ištaisyti padėtį teikiant rekomendacijas, kaip klausimą išspręsti sąžiningai ir efektyviai, kad būtų išvengta teismo proceso.

Į ombudsmeno jurisdikciją patenka visi asmenys, kurie mano, kad jų teisės buvo pažeistos, nepriklausomai nuo asmens pilietybės arba kilmės, tačiau skundo turinys asmeniui turi būti svarbus asmeniškai. Šiuo atžvilgiu asmenimis yra vadinami ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.

Į ombudsmeno jurisdikciją patenkančios institucijos arba įstaigos privalo ginti žmogaus teises ir užtikrinti, kad jų būtų paisoma. Todėl, nors ombudsmeno įgaliojimai apima tik valdžios institucijas, jis taip pat gali nagrinėti atvejus, kai asmuo, nukentėjęs nuo žmogaus teisių pažeidimo verslo srityje, tvirtina, kad jo teisės buvo pažeistos dėl to, kad valdžios institucija arba įstaiga jam nesuteikė apsaugos, į kurią jis turėjo teisę.

Ombudsmenas gali tirti bet kurį atvejį, net jeigu skundą pateikęs asmuo nėra ES pilietis arba gyvena ne ES, jeigu skundo dalykas patenka į ombudsmeno jurisdikciją. Be to, jeigu skundo dalykas patenka į ombudsmeno arba kitos vietos arba reguliavimo institucijos jurisdikciją, teisinė pagalba suteikiama visiems nukentėjusiems asmenims.

Taigi, ombudsmeno jurisdikcija priklauso ne nuo bylos dalyko arba to, ar nukentėjusi šalis gyvena Maltoje, bet nuo to, ar institucija, kurios veiksmai skundžiami, patenka į ombudsmeno jurisdikciją.

Kitas viešąsias paslaugas (pvz., užimtumo arba aplinkos apsaugos paslaugas) Maltoje teikia kitos valstybės institucijos, pavyzdžiui, Pramonės ir darbo santykių departamentas, Aplinkos ir išteklių institucija, Finansinių paslaugų arbitro tarnyba ir Nacionalinė lygybės skatinimo komisija. Tačiau Nacionalinė lygybės skatinimo komisija, kaip nacionalinė lygybės užtikrinimo institucija, gali tirti tik tuos diskriminacijos ir seksualinio priekabiavimo atvejus, kurie įvyksta Maltoje.

5. Ar jūsų šalis yra nustačiusi Europos tarptautinėms bendrovėms prievolę sukurti skundų nagrinėjimo arba mediacijos mechanizmus, kurie leistų ištirti vykdam jų verslą padarytus pažeidimus? Ar ši prievolė taikoma ir už Europos Sąjungos ribų padarytiems pažeidimams? Kas jūsų šalyje atsakingas už šios veiklos stebėseną? Ar jūsų šalyje yra viešai skelbiamos ataskaitos apie sistemos veikimą?

Malta Europos tarptautinėms bendrovėms nėra nustačiusi prievolės sukurti skundų nagrinėjimo arba mediacijos mechanizmus, kurie leistų ištirti vykdam jų veiklą padarytus pažeidimus. Maltoje mediacija vykdoma Šeimos teismo arba Nuomos reguliavimo tarybos nagrinėjamose bylose.

6. Ar jūsų šalyje turiu specialių teisių, jei esu pažeidžiama auka, reiškianti reikalavimus dėl žmogaus teisių pažeidimų verslo srityje? Ar galiu gauti teisinę pagalbą ir kokiomis sąlygomis? Kokios išlaidos bus įtrauktos į teisinę pagalbą? Ar galiu gauti teisinę pagalbą tokiomis pat sąlygomis, jei nesu ES pilietis ar negyvenu ES?

Jeigu esate nusikaltimo auka, kaip nurodyta Maltos įstatymų 539 skyriaus (Nusikaltimų aukų akto) 2 straipsnyje, arba smurto šeimoje auka, kaip nurodyta Maltos įstatymų 581 skyriuje (Smurto dėl lyties ir smurto šeimoje akte), turite teisę gauti teisinę pagalbą. Teismui priėmus nutartį skirti teisinę pagalbą, jūs turite teisę gauti teisingas konsultacijas ir būti atstovaujamas teisme. Jums bus padengtos teismo ir advokato išlaidos. Jeigu esate ne ES pilietis, tačiau turite tam tikrą statusą Maltoje, vis tiek galite gauti teisinę pagalbą. Jeigu esate ES pilietis, tačiau gyvenate ne ES, turite teisę būti atstovaujamas Maltos teisme ir gauti teisinę pagalbą.

Paskutinis naujinimas: 04/05/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.